

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/408/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240470
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8112240470.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, zastúpené: Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, p r o t i žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

Žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 27.9.2012 domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu v Humennom), ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty a nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Mal za to, že danom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o vydaní poverenia pristupuje až po veľmi dlhej dobe, hoci prejednaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou kompletnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Vyslovil názor, že súd porušil zásadu právnej istoty, keď nerešpektoval právoplatné rozhodnutie rozhodcovského súdu ako rovnocenný exekučný titul a ktoré zároveň tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Žalobca si preto uplatnil nárok na náhradu škody v konkrétnych sumách predstavujúcich istinu a príslušenstvo, ktorá viac nemôže byť priznaná všeobecným súdom z príslušného zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. V príčinnej súvislosti s tým žiadal aj nemajetkovú ujmu vo výške 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom ako primeranú náhradu za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. V prvom rade namietal procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý v žalobách neuvádza spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Žalovaný namietal, že žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol, najmä odkazom na exekučné spisy, v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Tvrdenie žalobcu o tom, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaniach sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom

neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu napr. pod sp. zn. II. US 211/2012, IV. US 366/2012 a IV. US 374/2012.

Podľa názoru žalovaného nie je splnená ani základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti, ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Prvé žiadosti boli žalovanému doručené 23.4.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že žaloby boli doručené súdu 20.9.2012, vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2CZ 38/76. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok. Navyše žalobca podal žiadosti o predbežné prerokovanie daných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočnosti podstatné pre prerokovanie nároku. Neposkytol teda žiadnu súčinnosť pri tomto predbežnom prerokovaní a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody.

Žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.US 16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

Žalovaný poukázal aj na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmavať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom SR na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody rozhodovať na základe prieťahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prieťahu v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorej ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalovaný ďalej uviedol, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po 15 dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch odo dňa kedy sa žalobca o škode dozvedel, t.j. po troch rokoch od momentu zamietnutia žiadosti na udelenie poverenia. Vzhľadom na uvedené vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

K zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia ako spôsobu rozhodnutia uviedol, že nemôže byť chápané ako nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a zároveň nie sú splnené ani zákonné podmienky pre posúdenie zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie. Poukázal pritom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, podľa ktorých súd musí ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku a či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Zdôraznil, že napokon z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že 15 dňová lehota sa nevzťahuje na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

K vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme vyjadril žalovaný názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

Záverom žalovaný poukázal na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, či zo strany štátnych orgánov, ktoré na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopříjmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecnými uznávanými spotrebiteľskými právami. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu.

Súd pojednával v neprítomnosti oboch účastníkov, ktorým doručenie predvolania bolo doručené riadne a včas, napriek tomu, že žalobca žiadal o odročenie pojednávania pre kolíziu termínov. Súd mal totiž za to, že neboli splnené podmienky pre odročenie pojednávania v zmysle § 119 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Žalobca a jeho právny nástupca prevzali predvolanie dňa 6.3.2014, bez zbytočného odkladu však právny zástupca žalobcu neoznámil súdu dôvod pre odročenie, nepredložil ani doklad o kolidujúcom termíne iného pojednávania a dokonca neuviedol ani spisovú značku kolidujúcich konaní. Návrh na odročenie neobsahuje údaje podľa § 119 ods. 2 O.s.p. najmä deň, keď sa žalobca dozvedel o dôvode pre odročenie. Žiadosť o odročenie pojednávania zaslal právny zástupca žalobcu elektronicky len deň pred pojednávaním. Navyše je potrebné poukázať na to, že žalobca, ktorý podal množstvo takýchto žalôb (okolo 44.000) v rámci SR, musel si byť vedomý skutočnosti, že budú vytyčované pojednávania na rôznych súdoch a teda mal si pre tento prípad zabezpečiť substitúcie. V tejto súvislosti možno poukázať aj na nález Ústavného súdu SR I.US 68/1998 zo dňa 13.1.1999, podľa ktorého kolízia pojednávania nie je relevantná, ak sa právny zástupca o tejto kolízii dozvedel v dostatočnom časovom predstihu a nie je akceptovateľným predpokladom existencie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania. Obsahom základného práva na verejné prerokovanie vecí v prítomnosti účastníkov nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek žiadosti o odročenie pojednávania, ale pojednávanie môže odročiť len z dôležitého dôvodu.

Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, spismi Okresného súdu vo Humennom 22Er 439/10, 18Er 48/11, 18Er 197/11, 6Er 630/10, 15Er 1006/10, 10Er 409/10, 15Er 365/10, 5Er 564/10, 6Er 629/10 a zistil tento skutkový stav:

Predmetom tohto konania sú spojené veci, ktoré pôvodne napadli na Okresný súd v Humennom pod sp. zn. 21C 160/2012 až 21C 169/2012. Uvedené veci sa týkali nasledovných exekučných konaní vedených na Okresnom súde v Humennom:

22Er 439/10 (EX 15784/10) proti povinnej L. W. bola podaná žiadosť o vydanie poverenia dňa 9.12.2010. Hneď 15.12.2010 bol vyzvaný oprávnený na predloženie listinných dôkazov a vysvetlenie výšky reálne poskytnutého úveru a uplatnenej sumy a vyzvaný bol aj príslušný rozhodcovský súd o zaslanie rozhodcovského spisu. Požadované doklady boli predložené súdu 10.2.2011 a dňa 8.6.2011 súd zamietol žiadosť o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky.

18Er 48/11 (EX 1146/11) proti povinnému P. W. napadla na súd žiadosť o vydanie poverenia dňa 14.2.2011. Podobne ako v predchádzajúcom prípade bol vyzvaný rozhodcovský súd aj oprávnený o predloženie listinných dôkazov, ktoré boli doložené 28.3.2011 a uznesením zo dňa 21.6.2011 bola spomínaná žiadosť opäť z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky zamietnutá.

10Er 484/12 (EX 6930/12) proti povinnej W. T. bola žiadosť o vydanie poverenia podaná dňa 11.6.2012 a súd uznesením zo dňa 1.8.2012 túto žiadosť zamietol.

18Er 197/11 (EX 6366/11) proti povinnej Y. O. bola žiadosť o vydanie poverenia podaná 30.5.2011 a dňa 22.6.2011 z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky bola táto žiadosť zamietnutá.

6Er 630/10 (EX 5094/10) proti povinnému R. W. napadla na súd žiadosť o vydanie poverenia dňa 16.7.2010. Dňa 20.7.2010 súd vyzval oprávneného na predloženie úverovej zmluvy a oznámenie sumy, ktorú povinný z daného úveru zaplatil. Následne súd urgoval oprávneného splnenie tejto výzvy dňa 3.11.2010, pričom tejto výzve oprávnený vyhovel len čiastočne dňa 9.12.2010. Následne bol žiadaný rozhodcovský súd o zaslanie spisu dňa 20.4.2011 a oprávnený súdu predložil požadovanú úverovú zmluvu 2.5.2011. Následne uznesením zo dňa 21.6.2011 súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia opäť z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky.

15Er 1006/10 (EX 13920/10) proti povinnému Y. L. bola podaná na súd žiadosť o vydanie poverenia 29.11.2010. Dňa 1.12.2010 bol vyzvaný oprávnený o doloženie zmluvy a vysvetlenie zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania. Ďalšia výzva bola zasielaná oprávnenému, ale aj povinnému dňa 19.5.2011 o vysvetlenie účelu úveru v súvislosti s výkonom povolania. Odpoveď oprávneného na túto výzvu bola predložená súdu 4.7.2011 a uznesením zo dňa 13.9.2011 bola žiadosť o vydanie poverenia zamietnutá z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky.

10Er 409/10 (EX 3671/10) proti povinnej L. L. napadla na súd žiadosť o vydanie poverenia 10.5.2010. Výzvou zo dňa 17.5.2010 bol vyzvaný oprávnený na predloženie zmluvy, uvedenie výšky reálne poskytnutého úveru a sumy, ktorú povinná zaplatila a vyzvaný bol aj rozhodcovský súd o predloženie spisu. Oprávnený zaslal odpoveď 19.7.2010 a dňa 13.6.2011 súd žiadosť o vydanie poverenia zamietol z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky.

15Er 365/10 (EX 2831/10) proti povinnej T. W. bola podaná žiadosť o vydanie poverenia dňa 28.4.2010. Oprávnený bol vyzvaný dňa 5.5.2010 na vysvetlenie a špecifikáciu istiny a dňa 21.6.2011 bola žiadosť o vydanie poverenia zamietnutá z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky.

5Er 564/10 (EX 6142/10) proti povinnej W. S. napadla na súd žiadosť o vydanie poverenia 24.6.2010. 8.7.2010 súd vyzval oprávneného o predloženie zmluvy a uvedenie sumy, ktorú povinný čerpal z úveru a ktorú zaplatil a vyzvaný bol aj rozhodcovský súd o predloženie spisu. Odpoveď oprávneného došla 16.8.2010. Ďalšou výzvou zo dňa 17.5.2011 bol vyzvaný oprávnený a povinný o vysvetlenie účelu úveru v súvislosti s výkonom povolania a dňa 29.6.2011 súd žiadosť o vydanie poverenia zamietol v dôsledku neplatnej rozhodcovskej doložky.

6Er 629/10 (EX 4980/10) proti povinnému I. U. napadla na súd žiadosť o vydanie poverenia 16.7.2010. Dňa 20.7.2010 bol vyzvaný oprávnený na predloženie zmluvy a oznámenie sumy, ktorú povinný z príslušného úveru uhradil. Oprávnený bol urgovaný o splnenie tejto výzvy dňa 3.11.2010 a dňa 20.4.2011 boli oprávnený aj povinný vyzvaný na ozrejenie účelu úveru, v ktorom bolo uvedené, že bol poskytnutý na výkon povolania. Dňa 20.4.2011 bol vyzvaný rozhodcovský súd na predloženie spisu a uznesením zo dňa 21.6.2011 bola žiadosť o vydanie poverenia zamietnutá taktiež z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky.

Vo všetkých vyššie uvedených rozhodnutiach, ktorými bola zamietnutá žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd vyhodnocoval rozhodcovskú doložku, ktorá bola súčasťou formulárovej zmluvy uzavretú medzi žalobcom a jeho dlžníkom a došiel k záveru o jej neplatnosti z dôvodu, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Ako už bolo uvedené žalobca vo všetkých vyššie uvedených spojených veciach požadoval náhradu škody predstavujúcich istinu a príslušenstvo priznaných rozhodcovským rozsudkom a požadoval aj náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 20% zo spomínanej istiny s príslušenstvom. Konkrétne tak vo veci týkajúcej sa povinnej L. W. požadoval náhradu škody vo výške 3.937,38 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 787,48 Eur, proti povinnému P. W. uplatňoval náhradu škody vo výške 3718,48 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 743,70 Eur, proti povinnej W. T. náhradu škody vo výške 1351,01 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 270,20 Eur, proti povinnej Y. O. náhradu škody vo výške 1504,25 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 300,85 Eur, proti povinnému R. W. náhradu škody vo výške 756,43 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 151,29 Eur, proti povinnému Y. L. náhradu škody vo výške 4151,50 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 830,70 Eur, proti povinnej L. L.N. náhradu škody vo výške 898,99 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 179,80 Eur, proti povinnej T. W. náhradu škody vo výške 900,91 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 180,18 Eur, proti povinnej W. S. náhradu škody vo výške 1713,08 Eur a ne majetkovú ujmu vo výške 342,62 Eur a proti povinnému I. U. náhradu škody vo výške 16745,13 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 3349,03 Eur.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

V konkrétnom prípade žalobca vytýka súdu nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že nerozhodol v 15 dňovej lehote o zamietnutí žiadosti exekútora na vydanie poverenia.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení účinnom v čase začatia exekučného konania súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu

so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu daného ustanovenia je zrejmé, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15 dňovej lehote len v prípade vydania poverenia exekútorovi, teda v prípade, že súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule prípadne návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce spomínané poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia, keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom patrične zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Často krát pred takýmto rozhodnutím si musí zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučný titul je rozhodcovský rozsudok, ako je tomu aj v tomto prípade. Exekučný súd je totiž povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania a to aj bez návrhu. Je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. Keďže exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok, je potrebné vychádzať aj z ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

- a/ z dôvodov uvedených v osobitnom predpise
- b/ ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo
- c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení II. US 545/2010-15 zo dňa 9.12.2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca vytýka exekučnému súdu nesprávny úradný postup predstavujúci zbytočné prieťahy. Týmto pojmom sa zaoberal aj Ústavný súd SR a ten vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prieťahy (I.US 42/01, I.US 63/00, IV. US 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prieťahoch exekučného súdu. Sú všeobecne známe obchodné praktiky žalobcu, ktorý poškodzuje spotrebiteľov v ich právach, čo konštatovali súdy vo viacerých rozhodnutiach. Prejavilo sa to aj naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, ktoré súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže bola v neprospech spotrebiteľov. Exekútor na návrh žalobcu predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, v mnohých prípadoch súd zabezpečoval za účelom posúdenia žiadosti ďalšie listiny. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov poskytujúcich úvery, súdy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Súdy sú zaťažené takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík a preto je veľmi obťažné konať tak, aby nevznikli prieťahy. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (nepriemerané úrokové sadzby, nepriemerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.) s čím sa súd musel dôsledne vyporiadať, nemožno považovať za zbytočný prieťah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prieťahov možno použiť závery Ústavného súdu SR v už citovanom rozhodnutí IV. US 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. V nej bola žiadosť o vydanie poverenia podaná 15.8.2011, nasledovala výzva na

predloženie rozhodcovskej zmluvy zo dňa 16.4.2012, tá bola predložená 4.5.2012 a uznesením zo dňa 5.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Ústavný súd okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkokomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (teda žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Pre súd je zarážajúca argumentácia žalobcu ohľadom posúdenia samotného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti exekútora o vydanie poverenia ako nesprávneho úradného postupu. Je predsa logické, že výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že buď žiadosti o vydanie poverenia vyhovie alebo ju zamietne. Zo zákona nevyplýva, že súd musí vždy žiadosti žalobcu vyhovieť. Práve rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnocovať ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.8.2009). Táto argumentácia žalobcu by skôr nasvedčovala uplatňovaniu nároku titulom nezákonného rozhodnutia, k čomu však neboli splnené zákonné podmienky (neexistuje rozhodnutie, ktorým by bolo uznesenie o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a žalobca ani v jednom prípade voči danému uzneseniu nepodal ani riadny opravný prostriedok). Neopodstatnené je aj tvrdenie žalobcu o prekážke právoplatne rozhodnutej veci príslušným rozhodcovským rozsudkom. Súdny totiž v rozhodnutiach o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia dospeli k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky, dôsledkom toho rozhodcovský rozsudok nespôsobuje právnu záväznosť pre svoju ničotnosť. Žalobcovi preto nič nebránilo podať žalobu na súd.

Súd teda dospel k záveru, že tým, že súd zamietol žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, hoci aj po 15 dňovej lehote sa nedopustil nesprávneho úradného postupu a rozhodne nepredstavuje porušenie práva na žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalobca však nepreukázal ani ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma. Žalobca nepreukázal, že sa nemôže domôcť svojho nároku voči povinnému použitím iných právnych prostriedkov. Jeho tvrdenie o nevyožiteľnosti pohľadávky zavinením súdu je nesprávne. Žalobca mal totiž možnosť získať iný exekučný titul, ale sám bol nečinný. Napokon musel by preukázať, že aj v prípade vydania poverenia došlo by k úplnému vymoženiu jeho pohľadávky, čo ťažko možno preukázať.

Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal ani dôvodnosť nároku na nemajetkovú ujmu. V celom rozsahu sa možno stotožniť s vyjadrením žalovaného v tomto smere. Žalobca dostatočne nezdôvodnil vznik a výšku nemajetkovej ujmy, ktorú je potrebné vyhodnotiť z hľadiska žalobcu ako právnickej osoby a nie z hľadiska jej spoločníkov. Vyznieva ako paradox ak žalobca požaduje morálnu ujmu za postup súdu, ktorý rozhodol v súlade s právnymi predpismi chrániacimi spotrebiteľov, ktoré naopak žalobca porušoval do takej miery, že jeho nekalými praktikami sa zaoberala aj Európska komisia.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého nárok na náhradu trov konania by prináležal len úspešnému žalovanému, ten však si tento nárok podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.